

ZA PRÁCI

PRO VLAST SE NEPLATÍ!

NÁRODNÍ DEMOKRAT

CHICAGO

AUGUST

1954

EN

Majitel a vydavatel: Felix Harvánek • P.O. Box 185 • Berwyn, Ill., U.S.A. • Phones: LA. 1-3953 - ST. 8-1239 - ST. 8-2267

Jiří Havelka:

Proč?

Tato jednoduchá otázka je denně nesčetněkrát kladena a nesčetněkrát je na ni odpovídáno. Vše má svůj důvod, čili každé proč má své proto. — Tatáž otázka byla a je velmi často adresována též v našem politickém exilu; tam již ne se stejnou pravidelností se setkáváme s odpovědí.

Demokratičtí exulanti se ptají proč dosud, po tolika letech a po tolika skrytých i otevřených protestech, lidé, kteří jsou vinní osudem našeho národa, nebyli veřejně odsouzeni a proč stále ještě na některých místech používají důvěru. Lidé se ptají, proč pánové Zenkl, Ripka, Majer, Procházka, Peroutka a další se prohlašují dnes za bojovníky proti komunismu, když je notoricky známo, že před ne tak dlouhou dobou se předháněli v propagaci zhoubného režimu, který sami nazvali "lidovou demokracií" po vzoru bolševického Ruska. Proč tehdy, když si hráli — v naprostém rozporu s řádnou a platnou čs. ústavou — na pány ministry, poslance a vládece — proč tehdy nehájili zájmy lidu, proč seděli spolu s komunisty v Národní frontě, ve vládě, parlamentě a kde jinde, a proč neprotestovali proti nelidským, neústavním opatřením. Proč podepisovali dekrety t. zv. presidenta, které nebyly ničím jiným než zvlášť lůzy. Proč najednou utíkali před komunisty, když předtím s nimi byli tak zadobře, proč v exilu neuznali své chyby a zločiny režimu, proč stejně v exilu jako doma si hrají na pány a chtějí vládnout, řídit, rozkazovat, poroučet a ovládat. Proč, proč, proč? — Těžko odpovědět; zdá se, že tento případ se vymyká logice, vymyká se i politice, dnes již spadá spíše do sféry psychiatra . . .

Na jedno proč však můžeme a musíme dát odpověď. Je to proč kladené často na adresu nás, na adresu národní demokracie a NÁRODNÍHO DEMOKRATA. Proč bojujeme tak ostře a neoblomně proti všem těm klamům a podvodům Národní fronty, ať již máme na mysli tu doma, či tu

(Pokračování na str. 6.)

"President" Zenkl.

Gauleitr RUNZA jmenuje někdejšího Gottwaldova náměstka prezidentem republiky . . .

V západním Berlíně žije pan Runza, který v kruzích čs. demokratického exilu je znám jako fanatický národní socialista, který jako ředitel berlínské kanceláře American Fundu, do nedávna předseda Sdružení čs. politických uprchlíků a spolupracovník služebny CIC terorizuje demokratickou uprchlickou veřejnost a svého postavení a svých funkcí zneužívá politicky pro zájmy strany českých socialistů.

NÁRODNÍ DEMOKRAT přináší dnes autentické znění dopisu, v němž Runza jmenuje někdejšího prvního pobočníka Klementa Gottwalda, bratra Petra Zenkla prezidentem.

Tento dopis je cenným dokladem z exilového podsvětí a zároveň

také zjevným odhalením skrytých a tajných záměrů národně socialistické strany. Runza a jemu podobní jsou rozhodnuti zabránit stranické demokracii, "třeba i násilně" pod presidentováním bratra Petra Zenkla. Zřejmě národním socialistům nestačí, že již jednou proti zájmům národa a proti zásadám demokracie, se účastnili zákazu demokratických občanských stran; dnes připravují nový zákaz, nový diktát, nové "Košice".

Čtenářům NÁRODNÍHO DEMOKRATA a bratrovi Runzovi podotýkáme, že fotokopie tohoto dopisu je uložena ve Washingtonu a kromě toho četli list čtyři uprchlíci, kteří jeho obsah a pravdivost mohou kdykoliv svědecky a přísne potvrditi:

Berlín, 10. X. 1951.

Pan Petr Zenkl,
Washington.

Nyní se pokusím v krátkosti vystihnouti situaci, která se vyvinula po únoru 1948, s hlediska stranického. Postup ministrů strany, jejich odstoupení, je považován za příčinu urychlení vládní krise, která skončila komunistickou revolucí. Stranici vytýkají odstoupivším ministrům, že v tak kritické a delikátní věci nepostupovali správně, a že nejhrušším způsobem porušili organizační řád strany a to tím, že si předem nevyžádali od ústředí výboru souhlas k odstoupení, a když se i bez souhlasu rozhodli odstoupit, měli předvídat události, které nastanou a v důsledku toho předem připravit určitá opatření k ochraně funkcionářů strany. Tím, že tak neučinili, se stalo, že bylo po únoru 48 uvězněno několik tisíc funkcionářů a desetitisíce jejich rodin bylo postiženo. Z toho se budou po návratu do vlasti zodpovídat. Konečně je vytýkáno, že nebyly připraveny směrnice pro činnost v ilegalitě.

Veřejné mínění posuzuje celkovou činnost strany od roku 1945 velmi příznivě, což se jistě projeví ve značném přírůstku našich příznivců. Je uznáváno, že to byla naše strana, která se se vši rozhodností postavila na odpor proti komunistickému teroru, s kterým vedla nekompromisní boj na život a smrt. Lidová strana již není tak příznivě posuzována pro malou iniciativu v boji proti komunismu do roku 48 a strana soc. demokratická je kritisována a posuzována veřejným míněním za spoluvinníka únorové katastrofy. Přesto převládá názor, že strana soc. dem. v nových poměrech bude nejsilnější stranou, protože se bude nejméně o 60% opírat o bývalé příslušníky kom. strany. Pokud se týká počtu politických stran v nových poměrech, jsou učiněna všechna opatření, nenuzat oprávnění existence jiných stran, než strany lidové, soc. dem. a nár. socialistické. Činnosti jakýchkoliv jiných stran bude zabráněno třeba i násilně.

V Ústředním ilegálním vedení strany je silná skupina, která je pro splynutí naší strany se stranou soc. dem. a pro utvoření jedné strany pod názvem "Československá strana národně-sociálně-demokratická", která by

(Pokračování na str. 3.)

EVROPA
ASIE
AFRIKA

V KOSTCE

AMERIKA
AUSTRALIE

Německo se stává, čím dále, tím zřejměji, středem pozornosti vedoucích velmocí. Podepsání mírové smlouvy, či jiné smlouvy, která by jí plně nahrazovala, jeho vyzbrojení a eventuelní zařazení do evropské armády a západního obranného systému, jsou považovány za rozhodující momenty světové politiky. Ve smyslu těchto úvah, doporučil senátní výbor senátu US, aby dolarová pomoc Francii byla zastavena k 31. prosinci t. r., pokud by Francie nepřistoupila na vytvoření "Evropské obranné armády", nebo přijatelného alternativního řešení. Jak známo, vyzbrojení západního Německa, jehož bolševisace selhala, obává se nejvíce SSSR, který obratně využívá mentality vzniklé za posledních válek a snaží se odvést pozornost od skutečnosti, že Východní Německo již je prakticky vyzbrojeno. Ve snahách po opětném vyzbrojení Německa, používá Velká Británie jiných způsobů než USA, ale pro své účely působivějších. Princezna Margareta, nesporně jedna z nejoblíbenějších osob britské královské rodiny, byla na oficiální návštěvě Západního Německa. Byla hostem presidenta Západního Německa Theodora Heusse a kancléře Konráda Adenauera, a přehlížela útvary britské armády a letectva. Tato kombinace je více než nápadná. Je zřejmé, že britská vláda se snaží přesvědčiti národ o nutnosti vyzbrojení Západního Německa a o vytvoření spojení, který byl v minulosti jejím několikanásobným nepřítelem.

-o-

Problém Terstu není ve stínu zahraniční politiky velmocí, jak by se snad na prvý pohled zdálo. Zdánlivý klid, který se rozprostírá nad severní Adrií, je dobře vypočteným manévrem. Neví se sice ještě přesně, jak uspokojí obě sporné strany, ale panuje přesvědčení, že uskutečnění dohody o Terstu je základním klíčem obrany jihovýchodní Evropy proti agresi Moskvy. Po odstranění terstského problému, nestálo by nic v cestě tomu, aby Itálie nemohla přistoupiti k balkánskému paktu vytvořenému Jugoslávií, Řeckem a Tureckem.

-o-

Středisko třenic v arabských zemích posunuje se pomalu, ale jistě na západ. V Iranu nastal klid a vleklý spor o těžbu ropy má být v nejbližší době ukončen pro obě strany uspokojující smlouvou. Stane-li se tak, je velmi pravděpodobné, že bude dojednána obranná smlouva a spojení Iranu s Pakistanem a Tureckem. Byl by tak upevněn důle-

žitý článek v obranné linii, skládající se z Itálie (po urovnání terstského sporu), Jugoslaviie, Řecka, Turecka, Iranu a Pakistanu.

Uklidnění nastalo i v Egyptě, kde došlo k zásadní dohodě o Suezském průplavu a přilehlém území, mezi vládami Egypta a Velké Británie. Prestiž a kapsa Egypta bude uspokojena a Velká Británie dostane záruky, že v případě sovětského útoku na arabské národy bude moci užívatí tamních velkých vojenských základů. Asi 70,000 britských vojáků bude staženo do mateřské země a tím posílena její bezpečnost a bezpečnost západní Evropy.

Jinými slovy v Iranu a Egyptě jsou tedy všemi prostředky a za vysokou cenu mařeny intriky Moskvy, jejíž zahraniční politika využívá plně všech excentrických prvků toho kterého národa. Sověťštíci však pracují na plně obrátky v nejzápadnější výspě v Maroku a Tunisu. Spoléhají na socialistického ministerského předsedu Francie, Mendes-France, který zahájil výprodej francouzských zájmových sfér a francouzské cti. Tato kopie zrádce Kerenského a velezrádce Beneše, která hrozí světu ustavením socialistické vlády, chce dáti primitivům severní Afriky vlastní vládu. Mendes-France zapomněl, co se stalo před časem v Indii, která bývala symbolem snah po svobodě a která mívala sympatie celého světa. Dnes šlape po všem, co jí dělalo slavnou. Osvobozený otrok stal se otrokářem a spojencem otrokářů. A stejnou cestou šly by "samostatné" státy Tunisu a Maroka, dokud by existoval sovětský loutkář, který by "samostatnost" primitivních národů fahal za provázky. Samostatnost severní Afriky? Ano! Ale až bude mrtev poslední komunista a až svobodný svět nebude potřebovat ohromných leteckých základů US v Maroku a neméně velkých námořních základů francouzských v Tunisu, — proti komunismu.

-o-

Britská trysková letadla "Comets" byla pokládána za tak dokonalá, že byla svého času zařazena do civilní dopravní služby. Po několika velkých neštěstích na pravidelných linkách, byla však vzata z provozu a nahrazena vrtulovými letadly výroby US. USA užívají masově tryskových letadel zatím jen pro vojenské účely. V přítomné době koná americká firma Boeing zkoušky s tryskovým letadlem, kterého bude lze užíti také pro civilní dopravu. Toto velkoletadlo, pro civilní potřebu nesoucí název "Stratoliner",

přeletí americký kontinent za 5 hodin a Atlantický oceán za 7 hod. Stejný typ, upravený pro vojenské účely, bude mítí název "Stratoliner". Jeho účelem bude doprovázení tryskové bombardéry a stíhače na jejich misích a zásobiti je ve všech jejich rychlostech a výškách pohonnými látkami. Mimo to má sloužiti jako vojenské transportní letadlo při rychlých přesunech vojska. V konstrukci všech tryskových letadel šli Američané jinými cestami než Britové a přítomnost ukazuje, že měli větší úspěch. Soutěž obou anglosaských národů ve výrobě tryskových letadel sledoval pozorně SSSR. V domněni, že Britové měli šťastnější ruku, okopírovali sověťštíci britskou koncepci tryskových letadel. Ukázala se však býti vadnou. Nyní patrně bude staženo tisíce "sovětských tryskových originálů", které byly již zařazeny do pravidelné vojenské služby. Bude jen o jednu částku více a sovětsko-socialistický genius bude kopírovat dále.

-o-

Dle zpráv "Komise pro atomickou energii" (AEC) je nepřetržitě vyráběn atomický materiál včetně vodíkových bomb. Rostou zásoby, aby US si udržely svůj náskok před SSSR. US jsou nuceny spoléhatí za nynějšího vývoje události více na sebe, než na spojení, stížené malomocenstvím socialistických zaprodanců či nedouků. V důsledku toho "Spojený generální štáb US" doporučuje, aby bylo upuštěno od škrtů ve zbrojních rozpočtech a vynaloženo v nejistém světě více na jistotu USA. Místo šetření má býti rozpočet obrany USA zvýšen v běžném roce o 5 miliard dolarů.

-o-

Dle admirála USN Felixe B. Stumba, dostalo loďstvo US v Jihovýchodní Asii rozkaz, aby bylo stále v pohotovosti a palebném postavení, kdyby rudá Čína se odvážila k dalším provokacím. Jedná se zřejmě především o Formosu, která je pod buňnovou paľbou rudé propagandy a vyhrůžek. Zbývá jen otázka, zda diplomaté budou také tak nekompromisními, jako jsou vojáci.

-o-

16. srpna bude usnadněno obchodování svobodného světa s SSSR a jeho satelity. Ze 400 strategických položek, na které bylo svého času Západem uvaleno embargo, je vyňato dalších 150.

-o-

US Army hlásí, že do Evropy byl zaslán batalion vybavený "Corporaly". "Corporal" jest řízená střela s

atomickou náplní větší výbušnosti, než měla bomba shozená na Hirošimu. Jest taktickou zbraní užívanou na podporu pozemních operací. Již před "Corporaly" bylo do Evropy posláno 5 batalionů vybavených atomickými děly a na dálku řízené bombardéry "Matador", schopné nésti vodíkové bomby. V nejbližší době má být obrana Evropy posílena ještě raketami typu "Honest John", taktéž vybavenými atomickými náplněmi.

—o—

... Z EXILU:

Dr. Štefan Osuský podal žalobu pro pomluvu tiskem a žádá náhradu 250,000 dol. Obžalovanou je Čs. vydavatelská společnost, která vydává New Yorkské Listy a New Yorkský Denník, čtyři představitelé této společnosti: Andrej Valušek, Dr. Jan Papánek, Ludevít Sturek a Andrew Ostrochovský. Dalším obžalovaným je smutně proslulý kolaborant s komunismem Dr. Hubert Ripka. Zažalované pomlouvačné články byly také otištěny,—což je samozřejmé—v chicagském Denním Hlasateli.

—o—

SKI-Zas, P. O. Box 2384, Pretoria, South Africa, sdružuje komerční inženýry po celém světě a vybízí kolegy k přihlášení jména, adresy, roku narození, oboru a roku absolutoria, dnešní a minulá zaměstnání, státní příslušnost a přání či náměty. Adresář obsahující více než 120 adres kolegů, se zasílá ověřeným kolegům po obdržení aspoň 5 mezinár. pošt. odp. kuponů.

—o—

Členové Sdružení čs. exulantů v Chicagu piketovali komunistického delegáta prof. Hromádku na Světovém Sjezdu Protestantských církví, který se konal v druhé polovině srpna v Evanstonu, předměstí Chicago. Početné pikety protestovaly proti Hromádkově přítomnosti v U.S.A., označily ho jako agenta komunistů a žádaly ostatní delegáty, aby nezapomněli nevinných obětí komunistického režimu, který lidé jako Hromádka představují. Demonstrace Sdružení, které před dvěma měsíci také piketovalo jiného komunistického kolaboranta, dr. Huberta Ripku, vzbudila obrovský zájem delegátů, návštěvníků a tisku z celého světa.

... A Z DOMOVA:

Při různých statistikách, uveřejňovaných veškerým tiskem v Československu u příležitosti desátého kongresu KSČ, jenž byl zahájen v Praze 11. července, jsme neviděli jednu, kterou pro zajímavost uvádíme my: Z devadesátitřemi členů ústředního výboru z roku 1949, padesát jich zmizelo v komunistickém propadlišti, ať již popravou, ve vězení, vyhozením či jinak. Stejně zajímavá je

'PRESIDENT' ZENKL

(Dokončení se str. 1.)

se opírala o všechny pracující a svůj program čerpala z československého prostředí. V soc. dem. straně je rovněž dost příznivců pro tento postup.

Přesto jsem přesvědčen, že zůstane zachován počet tří shora jmenovaných stran. Všude, zejména v sídlech okresů a krajů, jsou učiněna všechna opatření, aby příslušníci naší strany po zvratu obsadili sekretariáty kom. strany a ty třeba i násilně zabrali pro účely naší strany.

Daří se nám zatím prosazovat na místa předsedů naše příslušníky s pomocí lidovců. Téměř ve všech místech jsou připravovány revoluční národní výbory na základě paritního zastoupení tří politických stran. Tento požadavek oddůvodňujeme tím, že to byla naše strana, která po roce 1945 byla v nejostřejší opozici proti politice KSČ, a že naši příslušníci byli po únoru v daleko větším počtu postiženi než příslušníci obou druhých stran.

Ve společném výboru tří pol. stran byla hodně přetřásána otázka volby prezidenta a učiněn pokus dohodnout se na společném kandidátu, aby se tak na venek po zvratu poměrů projevila jednota národa. V této věci nebylo docíleno dohody. Za to však došlo k dohodě mezi stranami ohledně pravomoci budoucího prezidenta. Je voláno po silném prezidentu s nejvyšší a nejširší mocí výkonnou. V tomto směru je připravována změna ústavy, podle které má být prezident volen přímo lidem. Ale i v ilegálním vedení strany jsme si museli vyjasnit otázku kandidáta. Byl proti Tobě postaven br. David, který neprošel z toho důvodu, že podepsal věrnost Gottwaldově vládě a po únoru se nevzdal funkce předsedy poslanecké sněmovny. Soc. dem. mají svého kandidáta ve V. Benešovi a lidovci v páteru Hálovi. Není vyloučeno, že nakonec přece jenom dojde k dohodě na jediném kandidátu, a sice na období do změny ústavy. Potom bude prezident volen lidem. Poněvadž se volá po prezidentu silném a s nejširší mocí výkonnou, zůstává nejzávažnějším kandidátem Ty, ježto iniciativnost, politický přehled, hlavně píle a neúnavnost Tvé činnosti jsou i politickými odpůrci uznávány a respektovány. Byla také přetřásána otázka kandidáta v osobě nezávislého kandidáta Ferd. Peroutky. Neprošla, protože se došlo k dohodě, že kandidát prezidentství musí mít značné zásluhy v budování státu. Můj dojem jako účastníka je ten, že nakonec projdeš jako jediný kandidát, ovšem na časově omezenou dobu, do změny ústavy a řádné volby prezidenta přímo lidem.

Pokud se týče vytvoření pevného revolučního výboru, nemohou být pojeti ti členové, kteří kolaborovali a podepisovali přihlášky do KSČ, nebo byli členy Akčních výborů. Konečně pak poslanci, kteří podepsali věrnost Gottwaldovi. Poslední nemohou být ani příslušníky prvního revolučního národního výboru. Ilegální časopis ústředí strany vznikl mimo Prahu a byl kolportován na funkcionáře strany v celé republice. Měl značnou odezvu. První jeho číslo v srpnu 1949 bylo přijato s uspokojením.

S pozdravem

Runza.

skutečnost, že i zbytek tak zvaných "londýnských" komunistů, t.j. členů Benešovy kliky v Londýně za války, jako Nosek, Hodinová-Spurná, Valo atd. zmizeli . . .

—o—

Komunisté připravují další pětiletku, která bude zahájena v roce 1956. Ačkoliv první pětiletka skončila koncem roku 1953, nebudou další vyhlášena až po odstupu dvou let, kterých prý je třeba k přípravám, t.j. odstranění všech slabín ve výrobě . . .

—o—

Obzvláštní pozornost byla v posledních dobách věnována nedostatku pracovních sil v různých oborech, především však v zemědělství, hornictví a stavebnictví. Vláda učinila několik apelů na učitele a rodiče, aby pomohli "poradit" mládeži, t. j. přesvědčit mladé hochy, kteří vyšli školu, že nejlepším způsobem jak pomoci při budování socialistického státu je zapojit se dobrovolně do práce ve zmíněných oborech . . .

TO JSOU JEJICH ZPŮSOBY . . .

V posledním čísle NÁRODNÍHO DEMOKRATA jsme přinesli krátkou zprávu o tom, že Sdružení čs. exulantů v Chicagu zřídilo z popudu členů "Fond na ochranu proti socialistickým intrikám". Dnes k této zprávě dodáváme podrobnosti a pozadí, které jsou jasným důkazem toho, jak pracují národní socialisté v exilu proti všem slušným demokratickým exulantům, čili abychom použili slov páně Huberta Ripky, jak národní socialisté pracují udavačstvím, lží a podvodem.

Exulantské Chicago již dlouhá léta je známo svým nekompromisním postojem vůči kolaborantům z Národní fronty a pánově socialisté neradi zajíždí do tohoto města. S jakou se potkají, lze demonstrovati na případu pana Ripky, který byl v Chicagu demokratickými exulanty piketován a na veřejné schůzi dotazován na pro něj velmi nepříjemné otázky.

(Pokračování na str. 4.)

(Dokončení se str. 3.)

Podobně se vedlo i dalšímu ná-
vštěvníkovi, někdejšímu Gottwaldo-
vu náměstku, Petru Zenklovi. Mezi
řadou spravedlivě rozhořčených a
kritisujících exulantů, vystupovali
velmi agilně a kladli obzvláště ne-
příjemné otázky, Mirek Štros a Rud-
la Boleslav.

Národní socialisté svolali válečnou
poradu, aby rozhodli o tom, jak se
léchtu dvou protivníků zbaviti, čímž
ovšem také chtěli postrašit ostatní.
Zapomněli jen na jedno, že jsou v
Americe v roce 1954 a ne v Česko-
slovensku v roce 1945, jinými slovy
zapomněli, že zde nemají k dispo-
sici národně-frontovské Gestapo,
SNB, či národně-frontovské Volks-
gerichte, lidové soudy. Rozhodli se
navést jednoho naivního stoupence,
aby podal zcela vymyšlenou žalobu
proti oběma politickým odpůrcům na
přepadení a ublížení na těle. Pan
Josef Svoboda žalobu podal. A pak
nastaly intriky v plném rozsahu, di-
rigované střídavě panem Klátilem a
paní Záčkovou-Bařkovou. Máme svě-
decké výpovědi o snaze přemluvit k
falešnému svědectví, víme o výro-
cích na jedné z mnohých schůzí, že
pánové Štros a Boleslav musí být
odsouzeni, že musí přijít o své nové
automobily, víme o zaranžovaném
vyloučení Boleslava z Omladiny Mo-
ravských Spolků (dnes zatím pomlčí-
me o hře předsedy Lysáka), nejsou
nám ani neznámy anonymní telefo-
nické rozhovory a přímá či nepřímá
vyhrožování.

Přesně tak jak to dělali doma, A-
však nakonec zde v Americe došlo k
soudu. Mezi diváky ovšem tento-
kráte nechyběli sami "velcí" poslan-
ci Národní fronty, Klátil a Záčková-
Bařková. A výsledek? Jak již ře-
čeno, to nebyl lidový soud z let 1945-
1948, to byla spravedlnost, jakou tito
lidé neznají. A na základě svědeckých
výpovědí oba falešně nařčení,
Štros a Boleslav byli osvobozeni.

A "Fond na ochranu proti socia-
listickým intrikám" byl zřízen proto,
aby v tomto a dalším případech byly
dostatečně finanční prostředky k ú-
hradě nezbytných výloh, které socia-
listickými výmysly postižení nezbyt-
ně musí mít, jako advokát, ztráta
času atd. A tento fond, do něhož
mnozí demokratičtí uprchlíci spon-
tánně přispěli, zůstane. A stejně ja-
ko v případě Štrose a Boleslava, také
v dalších případech, bude dost lidí,
kteří rádi pomohou pravdě a odbale-
ní dalších intrik národních socialistů.
Tento případ slouží jen jako varová-
ní. Jako varování socialistům, že
jsme prohlédli jejich způsoby, a že
jimí nic nedocílí, a jako varování
slušným demokratickým exulantům,
kteří nesouhlasí s režimem Národní
fronty v exilu, aby byli připraveni
na podobné pokusy proti sobě. Neboť
to jsou jejich způsoby . . .

Proč měl dr. Kohák strach?

V červnu přijel do Evropy Kerste-
nův výbor k vyšetření infiltrace komu-
nismem v zemích podmaněných
dnes komunistickým násilím. Ještě
než byl zřízen výbor kongresníka
Reeca, který je americkým domem
representantů pověřen vyšetřováním
socialistických exilových politiků a
činiteľů, a činnosti Radia Free
Europe, očekávalo se, že kongresník
Kersten provede v Evropě šetření i
tímto směrem. V této souvislosti pro-
skočily již také zprávy, že bude vy-
šetřen ředitel čs. oddělení Radia Free
Europe v Mnichově, bratr dr. Milo-
slav K o h á k .

Dr. Kohák se stal po úmorovém
puči, se souhlasem a z vůle komuni-
stů, politickým šéfredaktorem Svo-
bodného Slova v Praze a podepsal
loyální prohlášení Obrozenému Vých-
odu Akce spolupráce s KSČ.

Kerstenův výbor před příjezdem
do Mnichova zasedal v Londýně a
když bratr dr. Kohák zavětlil blíže
se nebezpečí, odletěl velmi překotně
"služebně" a samozřejmě za ame-
rické peníze, do New Yorku. Bratr
dr. Kohák měl strach. Člověk přece
nikdy neví . . .

Kohák sice dnes v exilu vykládá,
že na místo politického šéfredaktora
Svobodného Slova ho vyslala nějaká
pomyslná "podzemní" organizace; a
jeho prohlášení loyality? To byl pře-
ce velmi úspěšný "diplomatický" tah.
Dr. Kohákovi asi uniklo, že za po-
dobnou diplomacií po květnu 1945
lidové soudy jiného bratra, dr. Drti-
ny, posílaly nejméně na pět let do
žaláře. Měl by si to pamatovat. Jistě
nezapomněl, že byl osobním tajemní-
kem Drtinova předchůdce, ještě jiného
bratra, dr. Stránského. Ale pardon
— kolaborantství bratra Koháka
nemůžeme srovnávat s "kolaborant-
stvím" takového profesora Krejčího,
Berana, Bienerta, Kalfuse, Šusty a
jiných vlastenců.

Jen Kerstenův výbor opustil Mni-
chov, skončil bratr Kohák své na-
léhavé povinnosti v New Yorku a
přiletěl, opět za americké peníze, zpět
do Mnichova.

Konstatujeme, že bratr dr. Kohák
m ě l s t r a c h ! Ale jen trpěli-
vost, pánové. Na všechny dojde, i na
bratra Koháka, přítele a spolupracov-
níka Huberta Ripky, dosud ředitele
čs. oddělení v mnichovské stanici
Radia Free Europe . . . !

K.S.

SVŮJ K SVĚMU

Pod tímto titulkem uveřejňuje pražské Rudé Právo nehorázný útok
proti senátorovi McCarthymu z pera jakéhosi Č. Suchého; článek vyniká
sprostými výrazy, v nichž zřejmě komunističtí pisálkové jsou doma, nejen
proti osobě McCarthyho, ale též proti celým Spojeným Státům. Čítujeme
doslova z Rudého Práva z 16. srpna t. r. zakončení útoku:

"A jak by tedy mohli chybně mezi obdivovateli a příznivci fašistického
"lovec čarodějnic" zrádci národa z Československa? Ti jsou McCarthym
našenci, patolizalsky tleskají voškerému jeho konání." "Utečenecký plátek
"Národní Demokrat" uveřejňuje ve svém červnovém čísle s pochvalným
komentářem McCarthyův výrok hodný "státníka" jeho formátu: "Vykopu
každému mozek, kdo ochraňuje komunisty!" To znamená každému, kdo je
pro svobodu, demokracii a mír. A zrádci se přímo nad tím rozplývají. Jsou
zřejmě očarováni, jaký je tento výrok originální, typicky americký, jak
jednoduché a přítom kultuře amerického "nadčlověka" zcela odpovídající je
toto "řešení" politického problému. Jaképak diskuse, polemiky, přesvědčo-
vání? Což není lepší rovně a jasně — vykopat mozek?" . . .

. . . "I podle opěvování McCarthyho lze poznat fašistické, lidu nepřá-
telské ledví zrádců národa. Svůj k svému. Ne nadarmo se říká, že vrána
k vráně sedá, rovný rovného si hledá."

Potud Ruďas.

Jsme velmi vděční Rudému Právu za to, že upozornil protikomunisticky
smýšlející národ doma na výrok senátora McCarthyho: **VYKOPU MOZEK
KAŽDĚMU KDO OCHRANUJE KOMUNISTY!** A ke komentáři pana
Suchého můžeme jen dodat, že má plně pravdu. S komunisty a jim rovnými
nejso možné žádné diskuse, polemiky, přesvědčování. Je daleko lepší:
vykopat mozky! A to také prorokujeme panu Suchému a ostatním komu-
nistům!

Jinak ovšem styl útoku Rudého Práva proti McCarthymu nám pode-
zřele připomíná nedávnou řeč pana Martinka v Chicagu. A ty nadávky
"fašistů" a "zrádců", které Rudé Právo adresuje na náš list nám zase
podezřele připomínají psaní a nadávky Denního Hlasatele. Zřejmě vzdále-
nost celého atlantického oceánu není na závadu stejnému pochodu myšlenek
různým těm národním frontovcům, ať již jsou doma či zde venku. Že by
podobnost čistě náhodná? Anebo, jak říká Rudé Právo, SVŮJ K SVĚMU!?

Podivné proměny pana ředitele. JAK POMÁHA AMERICAN FUND UPRCHLÍKŮM . . .

Po likvidaci IRO ujala se péče o uprchlíky nová americká organizace USEP (PEP). Zkušenosti s IRO se prokázalo, že bylo na administrativu a vysoké platy dolarových zaměstnanců vydáno více než na uprchlíky. Aby tentokrát zbylo na uprchlíky více, pověřil USEP náboženské a národní pomocné organizace výkonem vlastní péče a pomocné činnosti. Mezi organizace, které provádějí pomocnou činnost USEPU, patří také již dobře známá Papánkova organizace American Fund, která v nových poměrech zavětrila možnost politisovat s uprchlickou bidou. Neboť American Fund měl vždy zjevně a padně sympatie jenom pro určitý druh exulantů, s určitou politickou legitimací. Praxe American Fundu se vyvinula takovým způsobem, že je dnes velký počet čs. uprchlíků, kteří se od "péče" u této organizace dali přeregistrovat k jinonárodním nebo náboženským organizacím.

Zástupcem evropského ředitele American Fundu byl v Mnichově jmenován bratr ing. Karel ZIKMUND, který je velmi dobře znám všem českým a slovenským uprchlíkům v Německu. Všichni, kdož donuceni nouzí a poměry, museli zaklepat na dveře jeho kanceláře, zažili na vlastní kůži jeho "sociální" citění. Tam, kde se jedná o pomoc strádajícím, je pan "zástupce evropského ředitele", totiž pan ing. Zikmund tvrdý a odvolává se na přísná nařízení a instrukce USEPU (PEPU), takže v exulantické veřejnosti vzniká mylný dojem, že tato organizace je jen na oko a pro parádu a že Američané nemají zájem podporovat uprchlíky, kteří z důvodů politických a nezaviněně žijí v bídě. Je nám známo několik případů, kde Zikmund o s v é ú j m ě hrozil uprchlíkům odnětí pomocí z prostředků USEPU proto, že si třeba na poukaz, vystavený na pánský trenchcoat, vybral plášt' pro manželku, která také žád-

ný kabát neměla. Tohle nazývá "zástupce evropského ředitele American Fundu", pan Zikmund, podvodem.

Jiné měřítko má však tento povedený sociální činitel tam, kde jde o jeho vlastní osobu a vlastní prospěch. Začátkem tohoto roku zažádal ing. Zikmund na francouzském konsulátě v Mnichově o n á v š t ě v n í v i s u m do Francie. Žádost podepsal "evropský ředitel American Fundu" farář Blahoslav S. Hrubý a jako důvod uvedl, že Zikmund jede ve funkci náměstka ředitele na kontrolu pobočky American Fundu v Paříži. Skutečný důvod cesty ing. Zikmunda byl jiný. "Zástupce evropského ředitele" nebyl totiž spokojen se svým měsíčním platem ve výši 650 DM a tak si jel opatřit pro sebe do Paříže francouzské papíry, které pak znamenají zvýšení platu a jeho vypláčení v dolarech. Kdo by mohl mít ještě pochybnost, že pan Zikmund není muž starostlivý a že nemá dosti sociálního citění? A tak na cestě, ohlášené jako úřední výkon pro American Fund, opatřil pro sebe ing. Zikmund francouzský Titre de Voyage (cestovní pas pro cizince) pomocí svých "národních sociálních kumpánů . . .

Výsledkem úřední cesty pana Zikmunda do Paříže mohou být všichni naši exulanti v Německu srdečně potěšeni: hned po jeho návratu, opatřil mu farář Hrubý dolarový plat a PX-kartu, ačkoliv mu muselo být známo, že jde o podvod, protože francouzské osobní doklady pro Zikmunda nemohly být vystaveny regulérní a předepsanou cestou . . . Do Francie odejel Zikmund na německé papíry, vrátil se za kratičko jako poloviční Francouz. To všechno v zájmu a starosti o hladové a odstrčené naše uprchlíky! American Fund je vskutku organizace sociální. Mnoho uprchlíků v Německu s tím nebudě souhlasit, ale jen se podívejte: "zástupce evropského ředitele" ing.

Zikmund hned po návratu místo původních 650 DM měsíčně dostal svých starých 650 DM měsíčně plus nových a dalších 320 dolarů, což činí celkem 450 dolarů měsíčně. Tato sociální akce pro pana Zikmunda je podle faráře Hrubého a ing. Zikmunda samozřejmě velmi čestná a naprosto poctivá, protože na "evropského zástupce ředitele" nelze přece používatí měřítka, jaká používá jimi spravovaný American Fund na "obyčejné uprchlíky." Jiný názor na "úřední cestu" a podivuhodné proměny ing. Zikmunda mají francouzská a německá úřední místa. Francouzské ministerstvo zahraničí jistě přezkoumá, jakým způsobem se tak rychle a účinně proměnil německý Reiseausweis pana Zikmunda ve francouzský Titre de Voyage a hlavně komu na této závažné permutaci tolik záleželo.

Uprchlíci v Německu se v duchu i hlasitě ptají jak to, že USEP, který má tak přísné předpisy a rigorózní vedení, tyto podivuhodné proměny ing. Zikmunda podporuje a trpí a účelého "sociálního" činovníka odměnil ještě měsíčním zvýšením platu o 320 dolarů, což představuje měsíčně částku cca 1350 DM. Kolik by za to bylo měsíčně sklenice mléka pro děti a těhotné ženy, vybaviček pro novorozenáta, šatiček pro děti, másla pro tuberkulosní a podrážek či svetrů pro ty ostatní, pro něž má obvykle pan "zástupce evropského ředitele" ing. Zikmund jen tvrdá slova a sarkastické dopisy.

Těšíme se, že farář Hrubý i ing. Zikmund to exilové veřejnosti v Německu a všem, kteří jsou dosud pro sociální péči USEPU u American Fundu registrováni, ve svém časopise brzy vysvětlí. Či snad uslyšíme vysvětlení od pana Papánka přímo z New Yorku.

A prosíme, nezapomeňte napsat, kdo "inspekční cestu" do Paříže ing. Zikmundovi zaplatil . . .!

Čtenář z Mnichova.

"Naše svoboda je plně závislá na svobodě tisku a ta nemůže být omezena aniž by byla zatracena."

Thomas Jefferson.

socialismus má být uskutečňován, či nikoliv. EXISTUJE DOKONCE ZÁVAZEK, KTERÝ PŘEDSTAVITELÉ NA SEBE V KOŠICÍCH VZALI."

Dr. Procházka, dr. Stránský, dr. Ripko, Václave Majere, nechcete jasné v exilu dnes říci, jaký závazek jste na sebe v Košicích vzali?! Je to snad ten závazek, že jste se do dnešního dne ani ve Washingtonu nezřekli potupného komunistického programu z Košic?

SLYŠTE — SLYŠTE . . .

Dr. Alexej Čepička v "Národním Shromáždění" dne 6. října 1948:

"Je třeba našim mladým lidem ukázat především na to, že jenom díky SSSR a hrdinnému boji dělnické třídy, vedené komunistickou stranou, byla vybojována svoboda, že hlavní zásady našeho života tak, JAK JSOU OBSAŽENY V KOŠICKÉM PROGRAMU, jsou uskutečňovány hlavních zásad programu komunistické strany, která od jeho vyhlášení usluje o jeho splnění."

Dr. Čepička nevděčně zapomněl na

součinnost a spolupráci dnešních vědců z Rady Svobodného Československa, kteří se dodnes Košického programu nezřekli, ačkoli je "uskutečňováním hlavních zásad programu komunistické strany!"

A znovu dr. Čepička:

"Národní fronta po roce 1945 byla výslednicí toho, že vítězný pracující lid dal části reakce příležitost, aby spolupracovala na budování lidově demokratického pořádku a SOCIALISTICKÉHO ZŘÍZENÍ; tedy nikoliv, aby se teprve rozhodovala, zda

(Dokončení se str. 1.)

obnovenou v exilu. A odpověď je velmi prostá, tak prostá, že až překvapuje, že nebyla dosud jasně a zřetelně vyslovena. Je to samozřejmě povinnost k národu, hájit jeho svaté právo na svobodu a demokracii. Je to povinnost ke všem těm tisícům a tisícům neviných obětí režimu národní fronty, kteří dnes trpí v koncentračním táboře, který nemá obdoby v dějinách lidstva.

Malí a hloupi jedinci, osobní nepřátelé či ješitní "vlastenci", národní frontovci a jejich nevědomí pomahači i z řad jejich odpůrců rádi tvrdí, že přece to neděláme z ideálu a ptají se co chceme; někteří při tom moudře naznačují, že nám jde o místa v Radě, či snad o poslanecká ba dokonce ministerská křesla, jini hovoří o místě a další tráví dlouhé chvíle vymyšlením si pomluv, které začínají kolaborací s fašisty, nacisty, komunisty v různém pořadí a končí téměř kanadskými žerty. I těm lze dát jasnou a přímou odpověď. Nestojíme o křesla, která jsou pomyslná, máme příliš mnoho cti v těle, než abychom byli ochotni kolaborovat v exilu v Radě a nezajímají nás výplody exilovou pavučinou zatmělých mozků.

Avšak bojovat za pravdu nepřestaneme pokud nebude pro náš národ vybojována demokracie a svoboda. A na adresu těch skeptikům, těm neutrálním, těm nepolitickým exulantům chceme říci jen toto: každý z nás něco opustil, a každý z nás má něco na mysli pro budoucnost. Někdo chce být obchodníkem, druhý chce farmařit, jiný podnikat, další vyrábět, studovat, psát, přednášet. První předpoklad je pro nás pro všechny společný! Nejdříve musíme zaručit plnou svobodu a demokracii, neboť bez toho bychom nikdo nemohli dosáhnout svého cíle.

Musíme mít jistotu, že nepřijde a nebude moci přijít nikdo a vydat si nějaký dekret, jímž zakáže tomu otevřít si obchod, protože má třeba modré oči a nedovolí onomu, aby studoval, protože má černé vlasy, anebo dokonce tomu vše ukradne a druhého zavře. Tak to dopadlo, když národ a exil nechal věci v rukou politických žonglérů a podvodníků za druhé světové války. Dnes neexistuje ono tak smutně známé "slušní lidé nemohou přece dělat do politiky"; dnes je povinností každého slušného a demokratického exulanta, který má na mysli svůj národ, přiložit ruku k dílu. Zajistit pro náš národ svobodu a demokracii. A překazit plány národně-frontovské znovu přivést Košice a dekrety a znovu vládnou zvlí.

A tuto povinnost k národu nepřestaneme vykonávat a nikdo a nic nás nemůže odradit od cesty, která je jasně vyléčena: cesta pravdy a spravedlnosti.

Na známou adresu.

Viktor Dyk (ze sbírky "Síla života):

Jak vítr vane,
praporec, pane,
ty pry se stokrát otočí.
Já chtěl bych vědět:
Můžete hledět,
chvilí mi hledět do očí?!

Včera jak dneska,
zítra jak dneska
my můžeme se setkat.
Jak v jiné časy
smál jste se asi . . .
'Co jiného lze dělati?!

Smál jste se dlouze
smutku a touze.
Nás lze si vždycky dobrati.
'Kolikrát asi —
dnes, v jiné časy . . .
'Chtěl bych se něco zeptati.

Fádní to věci,
ale snad přeci.
Byla to moje důvěra!
Večer se stmívá,
obloha splývá
se zemí zvolna za šera . . .

Vysmán a zhaněn,
tolikrát raněn
duch můj ten stejně odplácí.
Raněný raním
haněný haním,
vysmán se směju, bídáci!

Jak vítr vane,
praporec, pane,
ach, ty se stokrát otočí . . .
Já chtěl bych vědět:
Můžete hledět,
hledět mi chvilí do očí?!

SMÍCH Z DOMOVA.

Učitel ve škole se táže žáků na definici pojmu tragedie.

První žák se hlásí a dává jako příklad srážku tramvají, při níž je několik osob usmrčeno. — Učitel však prohlašuje takovou událost za neštěstí a ne tragedii.

Druhý žák myslí, že tragedií lze nazvat ztrátu cenného zboží, které je zničeno při letecké havárii. — Učitel však konstatuje, že to také není tragedie, ale pouze ztráta.

Třetí žák vstane a říká: "Smrt tatíčka Stalina je tragedie."

Učitel nadšeně souhlasí a ptá se milého žáka, zda by mohl dokázat proč taková událost je tragedií.

A žák bez váhání odpovídá: "Protože smrt Stalina není ani neštěstí ani ztráta."

Neboť spolu s Libuší věříme, že . . . "můj český národ nikdy neskoná, on všechny pekla brúzy slavné, slavné překoná . . .", i když

. . . Ale i slovem . . .

Zatím, co američtí hudební kritici navštěvují umělecká střediska Starého Světa, rozpoutala se na americkém literárním kolbišti bitva, jejímž předmětem je nositel Nobelovy Ceny, **William Faulkner**. Jeho "The Fable" (Pověst) je současně zatracována a zaklínána, autor opěvován a napačán.

Igor Guzenko, který odhalil sovětskou špionáž v Kanadě, se představil svobodnému světu v novém světle. Jako autor románu "The Fall of a Titan" (Pád titanův). Kniha se během několika málo týdnů dostala na listinu "best sellers" a byla přivítána přáním, aby více uprchlíků před komunismem přispělo touto cestou k pochopení rudé hrůzy.

Kulturní sekce Evropského Svazu pro Studium Problému Uprchlíků pozvala Českou Kulturní Radu v exilu, aby se podílela na výstavě exilového umění v Carigradu. Je téměř jisté, že později pocestuje výstava do Německa. Pokud je redakci známo, účastnil se ze Spojených Států pouze malíř **Adolf Ziegler** z Chicaga.

Nezávislá kulturní revue "Sklizeň" vypisuje anketu, která by mohla usnadnit práci Kulturní Rady při udělení cen za rok 1954, a pomoci jí v příští činnosti. Současně přináší "Sklizeň" seznam prací vydaných za poslední rok. Obáváme se, že z této hrstky by ve světové soutěži obstáli jen Čepovi "Cikáni".

Křesťanská Akademie a Kulturní Rada vydaly nákladem 4000 výtisků anglickou brožuru **Czech Literature in Exile**, která představuje vítěze loňské soutěže a děkuje západním umělcům za jejich pomoc a podporu v "akci solidarity".

"President" Zápotocký (jestlipak mu doma ještě říkají Tony Hinterbacher?) udělil státní ceny za rok 1954. **Prosa** - Václav Lacina, Svatoopluk Turek a Josef Horák. **Poesie** - Josef Kainar a Ján Kostra. **Dramatická tvorba** - Miloslav Stehlík. **Dětská tvorba** - František Hrubín. **Překlady** - Ján Smreka. **Hudební tvorba** - Eugen Suchoň, Jaroslav Řídký a Desider Kardoš. **Malířství** - Vlastimil Rada, Vojtěch Sedláček a Jan Blažek. **Grafika** - Vincent Hložník a Cyril Bouda. **Sochařství** - Konrád Babraj.

Svět nezná horší "femeslo", než prostituci a národní umění nezná větší potupu než prostituci uměleckou a duševní. SH

Libuše si jistě nedovedla představit ani nacisty, ani národní frontu ani komunisty. A my překonáme i tu Národní frontu v exilu!